

Ogólnopolska Konferencja *Choroby reumatyczne w praktyce internistycznej* Poznań, 11–12 kwietnia 2008 r.

Organizatorami Konferencji były Sekcja Reumatologiczna Towarzystwa Internistów Polskich, Sekcja Medycyny Rodzinnej Polskiego Towarzystwa Reumatologicznego oraz Katedra i Klinika Reumatologiczno-Rehabilitacyjna i Chorób Wewnętrznych Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

Podczas krótkiej uroczystości otwarcia Rektor UM w Poznaniu prof. Jacek Wysocki podkreślił znaczenie naszych corocznych spotkań poświęconych zespołowi antyfosfolipidowemu w szerzeniu wiedzy z tego zakresu wśród lekarzy praktyków.

Zespół antyfosfolipidowy (ZAF) od ok. 20 lat budzi ogromne zainteresowanie badaczy i klinicystów. Został uznany za najczęstszą – obok AIDS – chorobę końca XX w. Pomimo lawiny publikacji i licznych kongresów o tej tematyce, nadal bardzo wiele związanych z nim problemów czeka na wyjaśnienie.

Niektóre z tych dylematów przedstawiono podczas Konferencji w ramach wykładów: *Klinicznie bezobjawowe przeciwciała antyfosfolipidowe – problemy diagnostyczne i terapeutyczne* (prof. K. Zawilska i dr A. Kopydłowska – Poznań), *Powiktłania tętnicze w zespole antyfosfolipidowym* (prof. J. Musiał – Kraków), *Zespół antyfosfolipidowy a przeszczepianie narządów* (prof. M. Durlik – Warszawa) i *Kontrowersje wokół zespołu antyfosfolipidowego u kobiet z powtarzającymi się utratami ciąży* (prof. J. Skrzypczak – Poznań). Prace oryginalne przygotowane przez zespół pod kierownictwem doc. J. Ząbka (Warszawa) były poświęcone tematami: *Przeciwciała przeciwjądrowe w serodiagnostyce zespołu antyfosfolipidowego*, *Występowanie przeciwciał antykardiolipinowych w krążących kompleksach immunologicznych u dzieci z młodzieńczym toczeniem rumieniowatym układowym i młodzieńczym idiopatycznym zapaleniem stawów oraz Obecność przeciwciał antykardiolipinowych w krioglobulinach izolowanych z surowic pacjentów zakażonych HCV*. Prace te zawierały wiele elementów nowatorskich – m.in. stwierdzono, że jednym z antygenów jąderkowych jest aneksyna V, a skierowane przeciwko niej przeciwciała uznano za przydatne w diagnostyce ZAF (wykład prof. K. Zawilskiej). Wykazano, że występowanie tzw. seronegatywnego ZAF może być uzasadnione związaniem przeciwciał przeciwkardiolipinowych w kompleksach immunologicznych. Wśród prac oryginalnych dotyczących ZAF zaprezentowano ponadto: *Zespół antyfosfolipidowy pierwotny i wtórny jako czynnik ryzyka miażdżycy* (dr M. Meissner i prof.

H. Chwalińska-Sadowska – Warszawa) oraz *Zaburzenia hematologiczne w przebiegu pierwotnego i wtórnego zespołu antyfosfolipidowego – obserwacje własne* (dr D. Bobrowska-Snarska, dr L. Ostanek i prof. M. Brzosko – Szczecin).

Przedstawiono również przypadki – *Zespół naktadania – sekwencyjne pojawianie się objawów toczenia rumieniowatego układowego, zapalenia wielomięśniowego i zespołu antyfosfolipidowego* (dr A. Zubrzycka-Sienkiewicz i wsp. – Warszawa) oraz *Jednostronna utrata widzenia jako pierwszy objaw zespołu antyfosfolipidowego* (dr A. Tuchocka – Poznań).

Drugi temat tegorocznej Konferencji – choroby reumatyczne w wieku podeszłym – podyktowany został „potrzebą chwili”. Szybko starzejące się społeczeństwa, przedłużenie okresu życia wiążą się ze zwiększoną częstością chorób „typowych” dla osób w starszym wieku lub ze zmodyfikowanym przebiegiem chorób, które występują niezależnie od wieku. Na wstępie poruszono zagadnienia podstawowe w wykładach: *Zmiany narządowe wynikające ze starzenia się ustroju* (prof. K. Wieczorowska-Tobis – Poznań), *Wpływ procesu starzenia się na układ immunologiczny* (prof. W. Maśliński – Warszawa) i *Farmakokinetyka leków w wieku podeszłym* (prof. A. Jabłeczka – Poznań). Podczas kolejnej sesji omówiono wiele zespołów chorobowych występujących w wieku podeszłym: *Reumatoidalne zapalenie stawów* (prof. A. Filipowicz-Sosnowska – Warszawa), *Zapalenia naczyń* (prof. E.J. Kucharz – Katowice), *Różnicowanie bólów kręgosłupa* (prof. J. Szechiński – Wrocław), *Choroba zwyrodnieniowa stawów – nowe spojrzenie?* (prof. I. Zimmermann-Górska – Poznań), *Reumatyzm tkanek miękkich* (prof. L. Szczepański – Lublin), *Układowe choroby tkanki łącznej* (prof. W. Samborski – Poznań), *Polimialgia reumatyczna* (doc. M. Puszczewicz – Poznań). Zaprezentowano ponadto prace oryginalne z zakresu reumatologii wieku podeszłego, a mianowicie: *Odrębności w obrazie klinicznym i profilu immunologicznym toczenia układowego u ludzi starszych* (dr L. Ostanek i wsp. – Szczecin), *Polimialgia reumatyczna a choroba nowotworowa – problem wieku podeszłego* (dr B. Kwiatkowska – Warszawa), *Czy dolegliwości reumatyczne istotnie ograniczają sprawność po sześćdziesiątym roku życia? Wyniki ogólnopolskiego badania przesiewowego* (dr B. Moskalewicz i wsp. – Warszawa), *Jakość życia u chorych na reumatoidalne zapalenie stawów w wieku podeszłym* (dr R. Rupiński – Warszawa) i *Społeczno-ekonomiczne*

aspekty choroby zwyrodnieniowej stawów u osób w wieku podeszłym (dr E. Stanisławska-Biernat – Warszawa).

Dzięki szybkiemu postępowi nauk podstawowych – szczególnie immunologii – zmieniają się poglądy na patogenезę chorób wieku podeszłego, a także pojawiają się nowe możliwości diagnostyczne. Przykładem może być choroba zwyrodnieniowa stawów, w etiopatogenezie której w ostatnich latach odkryto wiele mutacji genów odpowiedzialnych za wytwarzanie elementów budowy chrząstki stawowej, udowodniono udział cytokin w towarzyszącym procesie zapalnym, a nowe metody obrazowania – szczególnie MRI – pozwoliły na bardzo wczesne wykrywanie zmian w stawach.

W Konferencji uczestniczyło ponad 300 lekarzy różnej specjalności z całej Polski. Prezentacje stanowiły podstawę do ożywionej dyskusji. Podkreślano bogactwo tematów i aktualność przedstawianych problemów. Nasze spotkanie po raz kolejny odegrało rolę „naukowo-szkoleniową” w ramach ustawicznego kształcenia jego uczestników. Obradom i rozmowom kularowym towarzyszyła – jak zawsze – niezwykle przyjazna, „ciepła” atmosfera, pomimo wyjątkowo niesprzyjającej pogody.

prof. dr hab. med. Irena Zimmermann-Górska